

Suomen Arkkitehtiiliton hallitusohjelmataavoitteet 2019

Rakennetun ympäristön ministeri

Kansallisvarallisuudestamme 80 % on kiinni rakennetussa ympäristössä. Se luo kehykset hyvinvoinnillemme ja toimii keskeisessä roolissa ilmastonmuutoksen hillinnässä. Ajallisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä rakentaminen on taloudellisesti kannattavinta. Velvollisuutemme on rakentaa ja huoltaa yhdyskuntiamme ja kiinteistöjämme siten, että ne kestävät toimivina ja terveinä sukupolvia. Uudisrakentamisessa ja peruskorjaamisessa tehdyt virheet sekä ylläpidon laiminlyönnit kerryttävät veronmaksajille mittavan korjausvelan. Rakentamiseen liittyy kulttuurisia, ekologisia, teknisiä, taloudellisia ja hyvinvointiin liittyviä vaatimuksia. Tämän kokonaisuuden, johon liittyvät myös maankäytön suunnittelun ja asuntopolitiikan eri ulottuvuudet, yhteiskunnallista ohjausta tulee vahvistaa.

” Tulevaan hallitukseen on nimitettävä rakennetusta ympäristöstä ja asuntopolitiikasta vastaava ministeri vahvistamaan rakennetun ympäristön kokonaisohjausta.

Resursseja rakennetun ympäristön monialaiseen tutkimukseen

Poikkitieteellisen riippumattoman tutkimustiedon tarve rakentamisen ja yhdyskuntasuunnittelun alalla on kasvanut muun muassa vähähiilisen, energia-
tehokkaan, viihtyisän, sosiaalisesti kestävä ja terveellisen rakentamisen vaatimuksesta. Rakentamista koskevan lainsäädännön muutokset edellyttävät tutkimustuloksia päätöksenteon pohjaksi. Yliopistoissa tehtävä tutkimus ei ole nykyisellään riittävää, eivätkä tutkimustulokset aina saavuta yhteiskunnallisia päätöksentekijöitä ja käytännön toimijoita. Rakennetun ympäristön tutkimukseen ja tutkimustuloksista tiedottamiseen tarvitaan lisää resursseja yliopistoihin sekä koordinoiva taho tiedottamaan tutkimustarpeista, tehostamaan tutkimusverkoston yhteistyötä ja tiedon jakamista sekä edistämään tulosten jalkauttamista käytäntöön.

” Tarvitsemme resursseja rakennettuun ympäristöön kohdistuvaan, yhteiskuntaa laajasti palvelemaan tutkimukseen. Hallitusohjelmaan tulee sisällyttää tutkimusalustan kehittäminen yhdistämään käytännön ammattitoiminta, viranhaltijasektori sekä yliopistot.

Enemmän ja parempia rakentajia

Rakentamisen monimutkaistuessa rakennetun ympäristön kehittäminen, korjaaminen ja ylläpito vaativat yhä enenevässä määrin erikoisosaamista, innovaatioita ja tutkimustietoa. Alan kehittymistä ja kilpailukykyä on pidempään rasittanut suhdanteista riippumaton osaaajavaje. Muun muassa yliopistotason arkkitehtien sekä diplomi-insinöörien puute näkyy niin suunnittelussa, viranomaisohjauksessa kuin rakentamisessa.

99 Arkkitehtien ja rakentamisen diplomi-insinöörien yliopistokoulutusta tulee lisätä merkittävästi osoittamalla erillisrahoitus sisäänottomäärien kasvattamiseen.

Uusi Arkkitehtuuri- ja designmuseo

Arkkitehtuuri ja design ovat kansainvälinen vahvuutemme, jota tulee hyödyntää näkyvästi. Ne kuuluvat kaikille, luovat puitteet arjen hyvinvoinnille ja ovat olleet keskeisiä vaikuttajia hyvinvointiyhteiskuntamme kehittämisessä. Suomi ansaitsee Arkkitehtuuri- ja designmuseon, joka rakennustaiteen ja muotoilun esittelyn lisäksi toimii pohjoismaisen hyvinvointiajattelun näyteikkunana, tutkimus- ja keskustelufoorumina sekä kansainvälisen vuorovaikutuksen areenana ja design- ja suunnitteluviennin alustana.

99 Hallitusohjelmaan tulee sisällyttää toimenpiteet uuden Arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi pitkällä aikavälillä.

Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman jalkautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ympäristöministeriö ovat käynnistäneet uuden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman laadinnan. Työn reunaehdot ovat mm. ilmastonmuutoksen torjunta, kaupungistuminen, väestön ikääntyminen, kiertotalous ja digitalisaatio. Laajapohjaisessa ohjelmatyössä tarkastellaan yhdyskuntasuunnittelun ja rakentamisen mahdollisuuksia ratkaista tulevaisuuden haasteita yli sektorirajojen. Mukana ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ministeriöiden alaisia virastoja ja eri sidosryhmiä.

99 Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman jalkauttaminen ja seuranta tulee turvata, jotta ohjelmatyössä linjatut tavoitteet saadaan parhaiten toteutettua.